

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 6, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63 335, el. p. dokumentai@stt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188659948

Viešajai įstaigai Antakalnio poliklinika
El. p. info@antakpol.lt

2023-05-12 Nr. 4-01-3952
Į 2023-04-26 Nr. 1-1.21-125

DĖL ANTIKORUPCINIO VERTINIMO IŠVADOS ĮGYVENDINIMO PAŽYMOŠ ĮVERTINIMO

Susipažinę su Jūsų 2023 m. balandžio 26 d. raštu Nr. 1-1.21-125 pateikta 2023 m. kovo 9 d. antikorupcinio vertinimo išvados Nr. 4-01-1953 „Dėl Antakalnio poliklinikos teisės aktų, reglamentuojančių asmenų, pageidaujančių gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, registraciją, asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eilių sudarymą ir šių eilių valdymą“ įgyvendinimo pažyma, siunčiame atsakymą apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimo vertinimą.

PRIDEDAMA. Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvados įgyvendinimo pažyma, 7 lapai.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Kaziliūnaitė

Andrius Andrejus Fominas, tel. 8 706 63 300, mob. tel. 8 634 05 935, el. p. andrius.fominas@stt.lt

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos atliekamo teisės aktų ar jų projektų antikorupcinio vertinimo tvarkos aprašo
3 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS ANTIKORUPCINIO VERTINIMO IŠVADOS ĮGYVENDINIMO PAŽYMA

<i>STT pastabos ir pasiūlymai¹</i>		<i>Informacija apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą²</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas³</i>
Kritinės antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai	<p><i>1.1. Nėra aiškios tvarkos, kaip nustatomas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų apmokamų paslaugų ir mokamų paslaugų santykis.</i></p> <p>Remiantis Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357, (toliau – Mokamų paslaugų teikimo ministerijos tvarka), 7 punktu, už asmens sveikatos priežiūros paslaugas asmenys moka šiais atvejais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pacientas, <i>neturėdamas</i> asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojo <i>siuntimo</i>, savo iniciatyva kreipiasi dėl stacionarinės ar specializuotos ambulatorinės asmens 	<p>Atsižvelgiant į pateiktą pastabą, Poliklinika paaiškina, kad PSDF biudžeto lėšomis paslaugos teikiamos atsižvelgiant į Poliklinikos ir Vilniaus teritorinės ligonių kasos (toliau - ir Vilniaus TLK) kiekvienais metais sudaromą sutartį. Sutartimi yra numatoma suma, kurią Teritorinės ligonių kasos apmokės PSDF biudžeto lėšomis už suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Atsižvelgiant į šią sutartinę sumą, PSDF biudžeto lėšomis apmokamos paslaugos išdėstomos metų laikotarpyje tolygiai, taip, kad pacientams jas būtų galima teikti visus metus. Atkreipiame dėmesį, kad Poliklinika kasmet pacientams suteikia daugiau nemokamų paslaugų nei jų</p>	<p style="text-align: center;">Atsižvelgta.</p> <p>Papildomai atkreipiame dėmesį, kad:</p> <p>1. Pateiktoje informacijoje nurodoma kad <i>PSDF biudžeto lėšomis apmokamos paslaugos išdėstomos metų laikotarpyje tolygiai, taip, kad pacientams jas būtų galima teikti visus metus.</i></p> <p>Manytina, kad siekiant procedūrų skaidrumo ir aiškumo, teisės aktais galėtų būti reglamentuojama <i>minimo išdėstymo</i> tvarka, kuri, be kita ko, apimtų sprendimų priėmimo</p>

¹ Pildo subjektas, kuriam adresuota STT antikorupcinio vertinimo išvada.

² Pildo subjektas, kuriam adresuota STT antikorupcinio vertinimo išvada.

³ Pildo STT.

	<p>sveikatos priežiūros paslaugos suteikimo į jo pasirinktą asmens sveikatos priežiūros įstaigą;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pacientas, teikiant jam iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų apmokamas paslaugas ir leidus gydančiajam gydytojui, <i>pageidauja gauti papildomas</i>, t. y. pagrindinei ligai diagnozuoti ar gydyti nebūtinai <i>paslaugas</i>, medžiagas, tyrimus, medikamentus, medicinos pagalbos priemones, procedūras; - pacientas nori gauti paslaugą <i>ne eilės tvarka</i>; - pacientas nori gauti slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugas <i>ne eilės tvarka</i>; - pacientas <i>pasirenka brangiau kainuojančias</i> asmens sveikatos priežiūros <i>paslaugas</i>. <p>Tos pačios nuostatos yra perkeltos į Poliklinikos mokamų paslaugų teikimo tvarką. Šioje tvarkoje įtvirtintos ir kitos nuostatos⁴, iš kurių darytina išvada, kad Poliklinikoje yra planuojamas mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas, ir šiam teikimui yra išskiriama medikų darbo laiko dalis.</p> <p>Nekvestionuodami mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo planavimo poreikio⁵, atkreipiame dėmesį, kad vertintais</p>	<p>numatyta apmokėti PSDF biudžeto lėšomis sutartyje (t. y. viršija numatytą sutartinę sumą), o sprendimai dėl šių, viršytų, paslaugų apmokėjimo PSDF biudžeto lėšomis Vilniaus TLK priimami du kartus per metus. Kadangi Poliklinikos infrastruktūra ir žmogiškieji ištekliai iki šiol leido suteikti ženkliai daugiau paslaugų, nei jų pagal sutartį būdavo numatyta apmokėti PSDF biudžeto lėšomis, todėl dalis paslaugų (pacientui neturint siuntimo, nesant draustam, ar norint gauti paslaugą ne eilės tvarka) buvo teikiamos kaip mokamos.</p> <p>Atsakant į pateiktą siūlymą, informuojame, kad Vilniaus TLK 2023 m. skyrė didesnę metinę sutartinę sumą II-o lygio gydytojų konsultacijoms, dienos stacionaro ir dienos bei ambulatorinės chirurgijos paslaugoms apmokėti.</p> <p>Todėl nuo sutarties pasirašymo dienos Poliklinika visas minėtas paslaugas pacientams teikia kaip nemokamas (TLK apmokant PSDF biudžeto lėšomis), išnaudojant visus turimus resursus. Poliklinikoje nebėra atskirų registracijos laikų mokamoms paslaugoms, visi</p>	<p>procedūrą, paslaugų ir jų rūšių paskirstymo laike principus ir kt.</p> <p>2. Atsižvelgiant į tai, kad, kaip nurodyta, egzistuoja praktika, kad <i>Poliklinika kasmet pacientams suteikia daugiau nemokamų paslaugų nei jų numatyta apmokėti PSDF biudžeto lėšomis sutartyje (t. y. viršija numatytą sutartinę sumą)</i>, siūlome reglamentuoti, sprendimo dėl paslaugų, viršijančių sutartyje su Vilniaus TLK nustatytus kiekius, teikimo priėmimo tvarką, t. y. reglamentuoti, kas, kada, kokiais duomenis remiantis priima tokių sprendimą. Taip pat siūlome nustatyti, kaip pasirenkama, kiek ir kokių paslaugų teikti papildomai.</p>
--	--	--	--

⁴ Poliklinikos mokamų paslaugų teikimo tvarkos:

8.3 punktas: „*Pacientai mokamoms paslaugoms gauti registruojami į tam skirtus langelius pagal iš anksto numatytą šių paslaugų teikimo grafiką - tvarkaraštį;*“

8.4. punktas: „*Skryžių ir padalinių vadovai, kartą per mėnesį, iki einamojo mėnesio 10 dienos, registratūros vadovui pateikia informaciją apie savo skryžių darbuotojų sekančio mėnesio mokamų paslaugų teikimo grafiką - tvarkaraštį. Pasikeitus galimybei suteikti šias paslaugas pagal iš anksto numatytą grafiką (nesant galimybei arba ruošiantis atnaujinti paslaugų teikimą), skryžių vadovai nedelsiant apie tai informuoja registratūros vadovą;*“

⁵ Manytina, kad mokamų priežiūros paslaugų teikimo išankstins planavimo leidžia įgyvendinti Mokamų paslaugų teikimo ministerijos tvarkos 6 punkto nustatą, kad mokamas paslaugas, tyrimus ir procedūras asmens sveikatos priežiūros įstaigos gali teikti tik užtikrinusios, kad šias paslaugas, apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų, *nustatytą dieną* gautų visi jų laukimo eilėje užregistruoti pacientai.

	<p>Poliklinikos teisės aktais nereglamentuojama tvarka, kaip nustatomas iš PSDF biudžeto lėšų apmokamų paslaugų ir mokamų paslaugų santykis. Tuo tarpu iš Poliklinikos elektroninės registracijos sistemoje pateikiamų registracijos pas antro lygio gydytojus konsultantus laikų matyti, kad pasinaudoti mokamomis paslaugomis galima greičiau nei iš PSDF biudžeto lėšų apmokamomis paslaugomis. Pavyzdžiui: sausio 31 d., registruojantis pas gydytoją kardiologą, mokamos konsultacijos artimiausias galimas laikas buvo vasario 2 d., 7 val. 30 min. (1 priedas), o pas tą pačią gydytoją iš PSDF biudžeto lėšų apmokamos paslaugos – artimiausias galimas laikas buvo balandžio 24 d., 8 val. 00 min. (2 priedas); analogiška situacija registruojantis pas akušerį-ginekologą: mokamos konsultacijos artimiausias galimas laikas vasario 1 d., 14 val. 32 min. (3 priedas), iš PSDF biudžeto lėšų apmokamos paslaugos – kovo 20 d., 19 val. 26 min. (4 priedas).</p> <p>Manytina, kad nesant aiškios tvarkos, kaip nustatomas iš PSDF biudžeto lėšų apmokamų paslaugų ir mokamų paslaugų santykis, didėja ir korupcijos pasireiškimo tikimybė. Todėl siūlome, institucinio lygmens teisės aktais nustatyti, tvarką, kaip nustatomas iš PSDF biudžeto lėšų apmokamų paslaugų ir mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų santykis, t. y. kokie duomenys įvertinami planuojamus PSDF biudžeto lėšų apmokamų ir mokamų paslaugų kiekius, kas atlieka ši</p>	<p>registracijų laikai yra skirti tik iš PSDF lėšų apmokamoms paslaugoms teikti.</p> <p>Tačiau svarbu priminti, kad pagal teisinį reglamentavimą ne visos asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra apmokamos PSDF biudžeto lėšomis, todėl Poliklinikoje, pagal galiojančius teisės aktus, jos ir toliau teikiamos kaip mokamos (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymas Nr. 357 „Dėl mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašo, kainų nustatymo ir jų indeksavimo tvarkos bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarkos“).</p> <p>Poliklinika informuoja, jog atsižvelgiant į minėtąsias priežastis, taip pat buvo pakeista ir papildyta Mokamų asmens sveikatos priežiūros ir nemedicininų paslaugų teikimo, mokėjimo už jas ir jų apskaitos tvarka (nauja tvarkos redakcija viešai prieinama Poliklinikos interneto puslapyje www.antakpol.lt).</p>	
--	--	--	--

	vertinimą, kas priima galutinį sprendimą ir kaip jis įforminamas.		
	<p><i>1.2. Nepakankamai išsamiai reglamentuojamas registracijos Poliklinikos elektroninėje registracijos sistemoje patvirtinimo mechanizmas.</i></p> <p>Pacientų registravimo tvarkos 6 punkte nustatyta: „Registratūros darbuotojas turi patvirtinti paciento registraciją ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo paciento registracijos Poliklinikos elektroninėje registracijos sistemoje ir nedelsiant nurodytu telefonu ar el. paštu informuoti pacientą apie registracijos patvirtinimą.“ Šia norma perkeltos Pacientų registravimo asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-812, (toliau – Pacientų registravimo ministerijos tvarka) 5 punkto nuostatos⁶.</p> <p>Manytina, kad toks formalus ministerijos lygmens reglamentavimo perkėlimas į institucinio lygmens teisės aktą yra nepakankamas, kadangi nėra reglamentuojami tokie skaidriai asmenų, pageidaujančių gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, registracijai bei sąžiningam asmens sveikatos</p>	<p>Atsakant į pastebėtus Pacientų registravimo tvarkos trūkumus, Poliklinika paaiškina, jog nepriklausomai nuo registracijos būdo, pacientai visais atvejais yra užregistruojami jų kreipimosi į Polikliniką metu (atvykus į Polikliniką, skambinant telefonu ar registracijos Poliklinikos elektroninėje registracijos sistemoje). Atlikus registraciją, pacientai informaciją apie patvirtintą registraciją nedelsiant garna į savo ei. pašto adresą. Taip pat informuojame, kad atlikus registraciją, šis, konkretus, vizito laikas automatinio būdu pašalinamas iš matomų, registracijai galimų vizitų laikų Poliklinikos elektroninėje registravimo sistemoje, ši informacija tuo pačiu, registracijos momentu, automatinio būdu perduodama ir į IPR informacinę sistemą.</p> <p>Atsižvelgiant į pateiktus pasiūlymus, pakoregavome ir papildėme Pacientų registravimo tvarką (nauja tvarkos redakcija viešai prieinama Poliklinikos interneto puslapyje www.antakpol.lt).</p>	Atsižvelgta.

⁶ Pacientų registravimo ministerijos tvarko 5 punktas: „5. ASPĮ apdraustiesiems pacientams ar jų atstovams (toliau – pacientas) turi sudaryti galimybę registruotis paslaugoms gauti (toliau – registruotis) atvykus į ASPĮ ir telefonu. Pacientai taip pat gali registruotis naudodamiesi IPR informacine sistema arba ASPĮ elektronine registracijos sistema, suintegruota su IPR informacine sistema, jei ASPĮ ją turi (toliau – ASPĮ elektroninė registracijos sistema). Paslaugas teikianti ASPĮ turi patvirtinti paciento registraciją ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo paciento registracijos IPR informacinėje sistemoje arba ASPĮ elektroninėje registracijos sistemoje bei ryšių ir (ar) informacinių technologijų priemonėmis informuoti pacientą ir (ar) registruojančią ASPĮ apie registracijos patvirtinimą.“

	<p>priežiūros paslaugų laukimo eilių sudarymui aktualūs klausimai kaip: 1) kada registracija gali būti nepatvirtinta, 2) kaip užtikrinama, kad į tą patį vizito laiką nepretenduotų keli pacientai, o jeigu tai įvyksta, kuris pacientas turi pirmenybę, 3) kaip garantuojama, kad iki registracijos patvirtinimo į vizito laiką, kurį pasirinko Poliklinikos elektroninėje registracijos sistemoje registravęsis asmuo, nebūtų užregistruotas kitas į Polikliniką fiziškai atvykęs, ar besikreipiantis telefonu asmuo.</p> <p>Pažymėtina, kad minėtų klausimų nepakankamas reglamentavimas sudaro prielaidas pasielgti nesąžiningai vykdant asmenų, pageidaujančių gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, registraciją, bei neskaidriai sudarinėti ir valdyti asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles.</p> <p>Siekdami mažinti galimybes piktnaudžiauti registruojant asmenis, pageidaujančius gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, bei sudarant asmens sveikatos priežiūros paslaugų laukimo eiles, siūlome, institucinio lygmens teisės aktais detalizuoti Pacientų registravimo ministerijos tvarkos 5 punkto nuostatas, ir nustatyti:</p> <ul style="list-style-type: none">- baigtinį atvejų, kada registracija gali būti nepatvirtinta, sąrašą;- priemonės užtikrinančias, kad į tą patį vizito laiką nepretenduotų keli pacientai;- tvarką, kaip nustatoma, kuris pacientas turi pirmenybę, kai į tą patį vizito laiką pretenduoja keli asmenys;		
--	---	--	--

	<p>- priemonės, garantuojančias, kad iki registracijos patvirtinimo į vizito laiką, kurį pasirinko Poliklinikos elektroninėje registracijos sistemoje registravęsis asmuo, nebūtų užregistruotas kitas į Polikliniką fiziškai atvykęs, ar besikreipiantis telefonu asmuo.</p>		
<p>Kitos antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai</p>	<p><i>Ne visi Poliklinikos teisės aktai yra viešai prieinami.</i></p> <p>Pažymėtina, kad Pacientų registravimo tvarka viešai, nei Poliklinikos, nei Teisės aktų registro ar kitose viešai prieinamose interneto svetainėse neskelbiama, o vertinimui buvo pateikta raštu, oficialiai to paprašius.</p> <p>Manytina, kad šio teisės akto viešas nepaskelbimas neužtikrina pakankamą informacijos sklaidą, tuo pažeidžia viešąjį interesą, ir mažina ratą asmenų, kurie žino registracijos pas asmens sveikatos priežiūros specialistus tvarką, darbuotojų funkcijas bei atsakomybes. Tai savo ruožtu apsunkena asmenų galimybes naudotis savo teisėmis ir esamomis galimybėmis. Taip pat kyla klausimų dėl Teisės aktų registre nepaskelbtų teisės aktų galiojimo.</p> <p>Siekdami užtikrinti procedūrų skaidrumą, siūlome Pacientų registravimo tvarką ir kitus susijusius teisės aktus skelbti Poliklinikos interneto svetainėje ir Teisės aktu registre.</p>	<p>Atsakant į šią pastabą, atkreipiame dėmesį, kad Poliklinika, viešindama Poliklinikos direktoriaus įsakymu patvirtintus vidinius dokumentus, vadovaujasi galiojančiais teisės aktais, kurie numato tokią prievolę. Atsižvelgiant į STT išsakytas pastabas, siekiant didesnio skaidrumo teikiant sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat tikslingai informuoti pacientus apie Pacientų registravimo tvarką, papildžius ją pagal pateiktas rekomendacijas, ji paskelbta Poliklinikos interneto puslapyje.</p> <p>Remiantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 17 punktu, teisės aktų registro objektai yra įgaliotų atlikti viešąjį administravimą asociacijų, valstybės ar savivaldybės įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdymo organų ir regionų plėtros tarybų kolegijų priimti norminiai teisės aktai. Kitų asociacijų, valstybės ar savivaldybės įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdymo organų priimti teisės aktai Teisės aktų registro objektais yra tik tais atvejais, kai šiuos teisės aktus skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės</p>	<p>Atsižvelgta.</p>

		aktus. Šiuo atveju Poliklinika kaip viešoji įstaiga norminių teisės aktų nepriima. Poliklinikos dokumentai didžiaja dalimi skirti Poliklinikos darbuotojams. Tai yra vidaus teisės aktai, kurių skelbti Teisės aktų registre Poliklinika pareigos neturi. Be to, teisės aktų registre nėra skelbiami nei vienos sveikatos priežiūros įstaigos priimti vidaus reguliavimo teisės aktai.	
Kitos pastabos ir pasiūlymai	-	-	-